

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. VI. Quid circa leges Ecclesiasticas possint Concilia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

§. VI.

Quid circa leges Ecclesiasticas possint
Concilia?

514. **P**roresolut. not. 1. decreta Concilio-
rum esse vel Conciliorum œcumeni-
corum, seu Universalium; vel particu-
larium. Universalia, seu generalia sunt,
quæ ab Episcopis, seu Prælati Ecclesiasti-
cis ex toto mundo autoritate summi Pon-
tificis congregatis celebrantur, ad con-
dendas universales leges, seu constitui-
ones Ecclesiasticas, seu canones pro tota
Ecclesia; & decidendas fidei controver-
sias. Dixi, *ab Episcopis ex toto mundo
congregatis*, quod intellige sic, ut nullus
eorum sit excludendus, & omnes interes-
se possint; non autem, quod necesse sit,
ut omnes personaliter compareant.

515. Not. 2. nec ipsa Concilia generalia,
nec eorum decreta, autoritatem ullam
habere, nisi consensu, & auctoritate sum-
mi Pontificis congregata, & confirmata
sint, ut dicitur c. *Significasti*, 4. de elect.
& notat Barbosa. *in cit. c. n. 5.* Nam de his,
quæ sunt universi corporis Ecclesiastici,
spectat ad universalis Ecclesiæ Rectorem,
Pastoremque, ac supremum Judicem om-
nium Christi fidelium, ut pluribus vi-
deri potest apud Suarez l. 4. de legib. c. 6. n.
2. & Layman l. 1. Theol. mor. tr. 4. c. 6. §.
2. n. 9. Res liquet ex casu in cit. c. *Signifi-
casti*, cum enim electo in Archiepiscopum
non tradat sedes Apostolica pallium,
ni prius præstet fidelitatis & obedientiæ ju-
ramentum; & ob hoc quidam dicerent:
in Concilijs statutum non inveniri, Pacha-
lis Papa sic rescripsit ad Archiepiscopum
Panormitanum: *ajunt in Concilijs statu-
tum non inveniri; quasi Romana Ecclesiæ
legem Concilia ulla præfixerint, cum omnia
Concilia per Romani Pontificis auctorita-
tem, & facta sint, & robur acceperint,
& in eorum statutis Romani Pontificis pa-
terter excipiatur auctoritas.* Cum igitur
à sede Apostolica vestra insignia dignitatis
exigitis, quæ à beati Petri tantum corpo-
re assumuntur: justum est, ut vos quo-
que sedi Apostolicæ subjectionis debitæ
signa solvatis, quæ vos cum beato Petro
tanquam membra de membro habere, &
Catholici capitis unitatem servare decla-
rant.

Not. 3. in eujsmodi Concilijs generali-
bus, solos Episcopos, *jure ordinario*, ha-
bere vocem decisivam, seu jus definiendi
controverfias tanquam Judices, & con-
dendi leges. Nam ipsi sunt Pastores Fi-
delium à Christo constituti, teste Aposto-
lo Actorum 20. ibi. *attendite vobis, & u-
niverso gregi, in quo vos Spiritus S. posuit
Episcopos regere Ecclesiam Dei*: ex privile-
gio tamen, & consuetudine, etiam alios
Prælatos Ecclesiasticos, ut Cardinales, Ab-
bates, & Generales Ordines, in præ-
dictis Concilijs sententiam dicere posse, &
solere; hi enim sunt capaces juris spiritu-
alis; secus laici, cujuscunq; dignitatis; ita
Layman Theol. mor. l. 1. tr. 4. c. 6. §. 2. n. 10.

Not. 4. inter cætera Concilia œcumeni-
ca, quatuor esse, quæ principaliter totam
fidem Christianam complectuntur, & i-
deo ab Ecclesia Catholica tanquam qua-
tuor Evangelia probata, & recepta esse,
nempe Nicenum, Constantinopolita-
num, Ephesinum, & Calcedonense, c. 5.
§. *Inter cætera*, & c. 2. dist. 15. quamvis
etiam reliqua Concilia generalia, summi
Pontificis autoritate convocata, & ap-
probata vim, & auctoritatem habeant, ut
dicitur c. 3. cit. dist. 3.

Not. 5. inter Concilia particularia, seu
non œcumenica (ad quæ scilicet non vo-
cantur omnes Episcopi totius orbis) alia
esse Nationalia, alia Provincialia, alia Sy-
nodalia, & diocesana, seu Episcopalia.
Nationalia sunt, quæ convocantur ab ali-
quo Primæte, seu Patriarcha, convoca-
tis Archiepiscopis, & Episcopis unius Re-
gni, aut Nationis, seu duarum, trium,
vel plurium Provinciarum. Provincialia
sunt, quæ coguntur ab Archiepiscopo,
seu Metropolitano, convocatis omnibus
Episcopis suffraganeis, seu Coepiscopis Pro-
vinciæ, ad quæ etiam Capitula Cathedra-
lium Ecclesiarum invitantur, sed sic, ut in
his habeant suffragium solum consultivum,
non decisivum; Abbas in c. ult. n. 2. de
his, quæ sunt à Prælati. Episcopalia sunt,
quæ fiunt ab Episcopis in suis diocæsis,
convocatis Prælati, & Parochi; Lay-
man l. 1. tr. 4. c. 7. §. 1. n. 1. Sed adver-
te hæc concilia Episcopalia rectius dici Sy-
nodos, quam Concilia, ut patet ex c. *Sti-
cut olim* 125. de accusat. & his annume-
rari possunt Capitula, seu Congregati-
ones, in quibus de Superiorum suorum
aucto-

auctoritate Regulares ejusdem ordinis conveniunt, de quibus agitur *c. penult. de statu Monachorum*.

519. Not. 6. ut Concilia non oecumenica vim, & auctoritatem habeant in dioecesi, provincia, vel natione, non requiri consentum, vel approbationem summi Pontificis, modò in ijs nihil statuatur contra canones, vel consuetudines universalis Ecclesie. ita Layman *cit. n. 2.* & patet ex dictis.

520. Not. 7. quòd decreta Concilij *Generalis* omnes omnino Christianos obstringant *c. 1. dist. 15. & c. 1. de constit.* statuta autem Concilij *particularis* subditos solum tam diu obligent, quam diu in regno, provincia, vel dioecesi sunt. Nam extra territorium jus dicenti impunè non paretur, ut dicitur *c. 2. de constitut. in 6. & L. Fin. ff. de Jurisdic.* hæc doctrina, de Concilij particularibus limitanda est ad statuta Concilij *particularis non relata in corpus Juris Canonici*, ut dicitur *c. 2. de elect. & c. Nec Episcopi, de temporib. ordinat.* vel non approbata generaliter à summo Pontifice; secus enim perinde obligant omnes Christi fideles, ac si ab ipsomet concilium convocatum, & celebratum esset. Nam juxta Justinianum Imperatorem in *L. 1. c. de jure veteri enucleando: omnia nostra facimus, quibus auctoritatem nostram impertimur.* Et ex his patet ad factam quæstionem in *n. 514.*

521. Not. 8. hanc regulam (*lex Principis posterior abrogat priorem, quatenus ei contraria est, licet id non exprimat*) ex aliquorum sententia limitari respectu Conciliorum generalium. Nam ut lex Pontificia, contraria Concilio generali censetur huic derogare, requirunt, quòd *derogatio sit expressa*; eò quòd constitutio Concilij generalis tacitam contineat clausulam derogatoriam omnium subsequentiū dispositionum, quæ contrariæ sunt, nisi per has ipsis expressè, ac specificè derogetur; & si Concilium generale sit novissimum (sicut nunc est Tridentinum) specialem ejus mentionem faciendam esse nec sufficere generalem clausulam, *non obstante quacunq. lege, etiam Concilij generalis*; ita Layman in *c. Licet Romana, de Constitutionibus in 6.*

522. Regulam istam approbat Joannes Honorius in Summa *Juris Can. l. 1. n. 11.*; sed

solum quoad alia Concilia generalia, non quoad Tridentinum; quia hoc declaravit omnia, & singula sub quibuscunque clausulis, & verbis, quæ in eo statuta sunt, ita decreta esse, ut in his salva temper auctoritas Sedis Apostolicæ & sit, & esse intelligatur, *sess. 25. c. 21.* Et ideo Pontifex contra illud rescribès, rescibit sine speciali, & generali derogatione. Talis autem declaratio non fuit facta a reliquis Concilij generalibus. sic ille.

Pyrrhus Corradus in *praxi dispens. A- 523. postol. l. 3. c. 1. n. 21.* docet, cum Pontifex rescribit, disponens aliquid contra Conciliarem constitutionem, necessariò debere fieri expressam de illa mentionem cum illius derogatione circa illum casum, super quo dispensatur contra talem constitutionem, (v. g. *non obstante Concilio Pictaviensi contra illegitimos edita*) nec sufficere consuetas clausulas derogatorias, esto diceretur: *non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam in Provincialibus, seu Synodalibus Concilij editis &c.* secus dispositione Pontificiam in eo, quo adversatur constitutioni Conciliari, non habituram locum; eò quòd, illi *expresse non derogando*, ut dictum est, voluerit illam illas remanere; excipit tamen Tridentinum, pro cuius derogatione talem specificam expressionem non requirit. Rationem dat *n. 28.* quia quamvis, quoad alia Concilia sit necessaria expressio, *c. Ex parte, de Capellis Monach.* secus tamen esse de Tridentino, propterea, quòd in *c. fin. sess. 25.* expresse dicatur, *omnia decreta illius intelligi facta, salva Sedis Apostolicæ auctoritate*; ac idem declaratum esse à Pio V. in *suo motu proprio*, A. 1570. cujus tenorem refert Corradus *ibid. ad n. 285.* esto Schanchez *l. 3. de matr. D. 26. n. 7.* teneat, nec cenferi derogatum Tridentino, nisi de eo expressa mentio fiat specialis, quin sufficiat sola generalis.

In hac quæstione videtur, si Pontifex reverà intendat derogare omnibus in contrarium humano jure constitutis, etiam per generalem clausulam, cujuscunque etiam generalis Concilij constitutionibus derogari. Cum enim constitutiones Conciliorum etiam generalium totam vim suam habeant ex auctoritate Pontificis eas confirmantis, ut diximus in *præmissis*, non

videtur dubium, eadem autoritate posse derogari; cum Successor eadem potestate polleat, quā Antecessor; nec ab hoc in posteros transmitti potuerit diminuta, vel limitata. Unde, si constet de tali Pontificis intentione, obesse non possunt eius dispositioni ea, quæ illi in Conciliaribus constitutionibus contrariantur. Nec à communi regula (quod constitutio derogans dispositioni Conciliari, debeat habere expressam ejus mentionem, juxta dicta) spectatà ratione adesse videtur causa sufficiens excipiendi Tridentinum, propterea, quod habeat clausulam: *salvâ semper Pontificis auctoritate*. Nam hæc clausula naturâ inest omnibus decretis Conciliaribus; cum totum eorum jus pendeat ab autoritate summi Pontificis; ergo, si propterea decreta Tridentini non requirunt specialem, & specificam mentionem derogatoriam, nec eam ex eadem ratione exigent decreta reliquorum. Totum igitur reduci debet ad consuetudinem, si talis sit, quâ inductum est, quod in alijs, non in isto id requiratur. Illi enim, si legitima sit (nisi aliud exprimat) in dispositionibus suis conformare se censendus est Pontifex.

§. VII.

Quid quoad leges Ecclesiasticas possint pralati Episcopis superiores, sed inferiores Papâ?

525. **C**ommunis doctrina est, Archiepiscopos & Metropolitanos, Exarchos, & Patriarchas, pro sua diœcesi, cujus sunt immediati pastores, idem posse, quod in sua potest Episcopus. Nam relatè ad illam habent se solum ut Episcopus. Cæterum in Provincia Patriarchali, vel Diœcesi ratione suæ dignitatis nihil possunt, nisi quod ipsis, vel jure speciali, vel consuetudine, vel privilegio conceditur; possunt quidem convocare Synodos, illis præesse, causas Episcoporum judicare, & alia ejusmodi; & sunt immediati superiores Episcoporum in istis, sed nihil possunt in Diœcesibus sibi subditorum Episcoporum, quorum omnium ratio universalissima est, quia omnes istæ dignitates, Metropolitana, Exarchatus, Patriarchatus, ratione quarum præminent Episcopis; sunt duntaxat ex jure Ecclesiastico; nihil igitur ipsis aliud tri-

buunt istæ dignitates, quàm quod illis jure speciali concedit Ecclesia.

Hoc ipsum declaravit Ecclesia. Nam 526. Nicolaus I. sic scribit Rhudolpho Bituricensi Archiepiscopo, ut refertur c. *conquestus*. 9. q. 3. conquestus est Apostolatu nostro frater Sigedodus Archiepiscopus Narbonensis, quod Clericos suos, eo invito, ad judicium tuum venite compellas, & de rebus ad Ecclesiam pertinentibus, eo inconsulto, quasi jure Patriarchatus tui, disponas, cum hoc nec antiquitas (cui Patres sanxerunt reverentiam) habeat, & autoritas sacrorum canonum penitus interdicit: nisi forte pro causis, quæ apud se terminare non possunt, ad te quasi ad Patriarcham suum provocaverint; vel, si Episcopus suus decesserit, res Ecclesiæ suæ judicio tuo dispensare voluerint; *Primates enim, vel Patriarchas nihil privilegij habere præ cæteris Episcopis, nisi quantum sacri canones concedunt, & prisca consuetudo illis antiquitus contulit, definimus*: ita ut secundum Nicænas regulas (sua privilegia ferventur Ecclesijs, præterquam si Apostolica Sedes aliquam Ecclesiam, vel ipsius Rectorem speciali privilegio decreverit honorare.

Not. autem, quod Metropolitanus nec in Concilio provinciali possit constitutiones facere absque consilio, & voluntate Suffraganeorum; cit. c. *Nullus*, 9. q. 3. & c. *Episcopi*, de temporibus ordinationum; ita Fagnanus in c. *Antigonus*, de pactis, n. 6. Illo autem, & Episcopis provincialibus discordantibus, ad eundem esse Superiorem; nam & illi habent votum decisivum, & sunt conjudices; ita ille loc. cit. n. 61. ex c. 1. dist. 65. De reliquo, etiam ante susceptum pallium potest Archiepiscopus exercere, quæ sunt jurisdictionis tantum; teste Fagnano in c. *quanto*, de consuetudine, n. 37. ex c. *quod sicut*, §. *Super eo*, de electione; consequenter etiam condere leges, juxta dicta.

Quoad Cardinales not. illos dignitate, & officio, non autem ordine, majores Episcopis esse; Fagnanus in c. *Requisivit*, de ordin. ab Episcopo n. 65. & 67. qui in c. *Ex parte*, de Capell. Monach. n. 12. docet; quod Cæterus Cardinalium dispensare non possit contra constitutiones editas à Papa in Concilio generali; nec immuta-